

پرستاران همچنان معترضند

دبیرکل خانه پرستار خبر داد: 6 ماه انفصال از خدمت برای پرستاران معترض

وزیر بهداشت پارسال قول استخدام 22 هزار پرستار داد، اما هنوز يك پرستار هم استخدام نشده است

گروه اجتماعي

در آخرین ماه سال هم تجمعات اعتراضی پرستاران ادامه پیدا کرده چون دولت طی دو سال اخیر و تاکنون به وعده‌های خود در قبال جامعه پرستاری عمل نکرده است. وعده دولت طی دو سال اخیر، اجرای صحیح قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و جبران کمبود پرستار بود اما آنچه پرستاران طی ماه‌های اخیر شاهدند، تناسبی با متن و ماهیت این وعده ندارد.

از ابتدای امسال، پرستاران در شهرهای مختلف کشور نسبت به اجرای ناقص و سلیقه‌ای قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و اضافه‌کار اجباری معترض بوده‌اند اما دولت به تازگی به جای اصلاح مشکلات و توجه به خواسته‌های پرستاران معترض، به تویخ و تنبیه معترضان متوسل شده است.

چند هفته قبل دبیرکل خانه پرستار به خبرگزاری ایلنا گفت: «هیات تخلفات برخی از دانشگاه‌ها، برای پرستارانی که در اعتراضات صنفی شرکت کرده‌اند، پرونده ساخته‌اند و احکامی مثل ۶ ماه انفصال خدمت صادر کرده‌اند.»

محمدشرفی مقدم با اعتراض به رویه‌ای که طی دهه اخیر بیسابقه بوده، گفت: «این چه حکمی است؟ چرا باید برای تجمع صنفی و شکایت به دریافتی ناچیز، حکم صادر کرد؟ ۶ ماه انفصال از کار در شرایطی

که با مشکل کمبود پرستار مواجهیم و مردم هر روز از این وضع آسیب می‌بینند، چگونه توجیه می‌شود؟»

سالی که با اعتراض به پایان رسید روز دوشنبه 7 اسفند، پرستارانی در شهرهای تهران و شیراز در بیمارستان‌های محل خدمت خود بابت پرداخت نشدن تعرفه‌های مصوب در قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و سایر مشکلاتی که قرار بود با اجرای این قانون برطرف شود، تجمع اعتراضی برگزار کردند. پرستار یکی از بیمارستان‌های شهر تهران در گفت‌وگو با «اعتماد» خبر داد که معترضان از ساعت 8 تا 10 صبح دست از کار کشیده‌اند و خواستار پاسخگویی مسوولان بیمارستان نسبت به اضافه‌کار اجباری و همچنین خلف وعده دولت بابت پرداخت کارانه متناسب و وظایف موضوع قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری شده‌اند.

این پرستار ضمن آنکه به «اعتماد» خبر داد که طی 3 ماه اخیر حدود 5 نفر از پرستاران این بیمارستان به دلیل پاسخگو نبودن مسوولان، ترک کار کرده و استعفا داده‌اند و سه نفر از پرستاران هم درخواست استعفای خود را نوشته‌اند اما هنوز به مسوولان بیمارستان تحویل نداده‌اند، گفت که نحوه پرداخت‌ها طی ماه‌های اخیر به گونه‌ای بوده که هیچ تناسبی با قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری نداشته به این معنا که دریافتی پرستاران نسبت به دو سال قبل که از اجرای قانون خبری نبود هم، کمتر شده است. این پرستار گفت که مهم‌ترین اعتراضات پرستاران این بیمارستان در روز هفتم اسفندماه بابت رقم ناچیز وجه غذا، قطع سرویس رفت و آمد برای پرستاران شیفت شب، کسری کارانه و حجم بالای اضافه‌کار اجباری و پرداخت‌های ناچیز بابت اضافه‌کاری‌ها بوده اما مسوولان بیمارستان در واکنش به اعتراضات پرستاران سکوت کرده‌اند. این پرستار همچنین گفت که حجم کار پرستاران طی ماه‌های اخیر به صورت اجباری افزایش یافته و با وجود استعفای حدود 5 پرستار، مسوولان بیمارستان هیچ نیروی جدیدی به جای مستعفی‌ها جذب نکرده‌اند بلکه در عوض، حجم کار نیروهای باقی مانده به گونه‌ای افزایش یافته که پرستاری که تا سه ماه قبل، دو شیفت کاری داشت حالا مجبور به سه شیفت کاری است تا جای خالی همکاران خود را هم پر کند.

محور اعتراضات پرستاران شیرازی هم «تعرفه‌های پایین و غیرواقعی و اضافه‌کار اجباری و وعده‌های توخالی مسوولان» بود که به دنبال این اعتراضات، رییس دانشگاه علوم پزشکی شیراز در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا به صراحت گفت که هنوز برای پرداخت تعرفه پرستاری به اندازه کافی تامین اعتبار نشده و رقم کارانه‌های بهمین و اسفند 1401 و

فروردین 1402 هم نه از منابع تخصیصی، بلکه از منابع دانشگاه علوم پزشکی شیراز تامین شده است.

دو روز بعد از صحبت رییس دانشگاه، پرستاران معترض بیمارستان شهید رجایی شیراز، در تجمع دیگری اعلام کردند که خواستار اصلاح عادلانه تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری، رفع تبعیض در نظام پرداخت و همسان‌سازی نحوه پرداخت تعرفه پرستاران و پزشکان، حذف اضافه‌کار اجباری و رایگان هستند و خطاب به وزیر بهداشت پیام دادند که مقام عالی وزارت باید جوابگویی این مطالبات باشد. در روزهای بعد، دامنه اعتراضات به سایر شهرها هم رسید و روز شنبه، پرستاران بیمارستان‌های دانشگاهی مشهد در اعتراض به اضافه‌کار اجباری و ما به ازای ناچیزی که بابت کار بیشتر می‌گیرند، طومار امضا کردند و به خبرنگار ایلنا گفتند که قرار است به همراه جمعی از نیروهای فوریت‌های پزشکی، به دیوان عدالت اداری بروند و در مورد اضافه‌کار اجباری پرستاران، شکایتی ثبت کنند.

اعتراض به اضافه‌کار اجباری، محور جدیدی است که طی ماه‌های اخیر به مطالبات پرستاران اضافه شده درحالی که معترضان، این وضعیت و تحمیل حجم چند برابری وظایف را باز هم متوجه خلف وعده دولت میدانند چون دولت قول داده بود که با استخدام پرستار جدید، حجم کار تعدیل شود در حالی که تداوم کمبود نیرو در بیمارستان‌های آموزشی و دانشگاهی نشان می‌دهد که دولت به وعده خود عمل نکرده و بدتر آنکه حاضر نیست در ازای بار چند برابری مسوولیت‌هایی که به پرستاران تحمیل کرده، پرداخت متناسبی داشته باشد. دلیل اعتراض پرستاران همین است؛ نه تنها کمبود پرستار در بیمارستان‌های دانشگاهی جبران نشده، پرستاران به دلیل کمبود نیرو، مجبور به کار بیشتر از ساعات موظفند اما دریافته‌هایشان هیچ تناسبی با حجم بالای وظایف تحمیلی ندارد.

دبیرکل خانه پرستار در توضیح مشکل جدیدی که برای جامعه پرستاری ایجاد شده به خبرگزاری ایلنا گفته: «طبق استانداردهای حداقلی، به ازای هر هزار نفر، حداقل باید ۳ پرستار وجود داشته باشد که الان ۲ نفر است و ما هنوز به کف استاندارد هم نرسیده‌ایم. از آخرین استخدام وزارت بهداشت، بیش از دو سال می‌گذرد و با وجود بازنشستگی و مهاجرت و ترک کار تعدادی از پرستاران طی دو سال اخیر، در این مدت هیچ پرستاری به صورت رسمی استخدام نشده و بیمارستان‌ها برای جبران کمبود نیرو به جذب پرستاران شرکتی و قراردادی متوسل شده‌اند که همین نیروی شرکتی هم به سختی جور می‌شود چون کمتر کسی حاضر است با حداقل حقوق، کار سخت پرستاری را انجام دهد و بنابراین، تعداد زیادی از تحصیلکردگان پرستاری ترجیح می‌دهند در خانه

بمانند. بنابراین، بیمارستان‌ها به دلیل کمبود پرستار، اضافه‌کاری را به پرستاران تحمیل کرده‌اند و به اجبار برای پرستاران اضافه‌کار تعیین می‌کنند و برخی از پرستاران حتی اجازه استفاده از مرخصی قانونی خود را هم ندارند درحالی که قوانین به گونه‌ای نوشته شده که پرستاران مدت کمتری در فضای بیمارستان بمانند. طبق قانون، اضافه‌کار باید با توافق طرفین باشد و اجبار به انجام کار اضافی خلاف قانون است و در جریان اعتراض پرستاران به دیوان عدالت اداری، رای وحدت رویه به نفع پرستاران صادر شده و صراحتاً اعلام شده که اضافه‌کار نباید اجباری باشد. اما با وجود الزام قانونی به توافق طرفین برای انجام کار اضافی و همچنین رای دیوان عدالت اداری، در صورتی که پرستاری حاضر به انجام کار اضافه نشود، برایش غیبت رد می‌کنند و این پرستار به هیات تخلفات فرستاده و محکوم هم می‌شود. اتفاق دیگر این است که نرخ تعیین شده بابت اضافه‌کار بسیار پایین است و پرستار اگر ۱۰۰ ساعت در ماه کار کند، ۲ میلیون تومان می‌گیرد. پس هیچ پرستاری حاضر به کار برای ۲ میلیون تومان نمی‌شود. به همین دلیل اضافه‌کار را اجباری کرده‌اند و پرستاران در حالی که مجبور به انجام کار اضافی هستند، گاهی حتی کمتر از ساعات اضافه‌کار خود حقوق می‌گیرند. پرستارانی داریم که ۱۰۰ ساعت کار می‌کنند و حقوق ۸۰ ساعت را می‌گیرند اما در بیمارستان‌های دولتی برای هر ساعت بین ۱۶ تا ۲۰ هزار تومان پرداخت می‌کنند که نه تنها این رقم برای کار سخت پرستاری بسیار کم است و حتی کارگر ساده هم با چنین مبلغی کار نمی‌کند، گاهی ۵ تا ۶ ماه طول می‌کشد تا همین رقم اضافه‌کاری پرداخت شود.»

محمدتقی جهانپور؛ رییس کل سازمان نظام پرستاری هم اخیراً اعلام کرد: «در دو سال گذشته ۱۶ هزار تخت جدید ایجاد شده که نیاز به کادر جدید دارد اما به روزی رسیده‌ایم که همکاران حاضر نیستند یک ساعت اضافه‌کاری کنند با وجود آنکه تقریباً سالی حدود ۵۰۰۰ نفر به شکل طبیعی بازنشسته داریم و بر اساس اعلام دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، فقط در ۹ ماهه اول امسال، ۲۱۶ پرستار، ترک خدمت به علت سختی کار و عدم تناسب بین حجم کار و میزان دریافتی داشته‌اند و وقتی یک پرستار از یک بخش خارج می‌شود ۲۰۰ ساعت اضافه‌کار او برعهده بقیه همکاران است.»

حرف‌های جهانپور را لقمان شریفی؛ عضو شورای عالی نظام پرستاری هم تایید کرده و گفته بود: «با وجود آنکه نسبت پرستار به تعداد تخت بیمارستانی بسیار پایین است و مشکل کمبود پرستار وجود دارد، خروجی نیرو داریم و جذب نیروهای جدید به درستی انجام نمی‌شود و میزان استخدام پرستاران نیز بسیار کم است. در برخی از شهرهای

بزرگ مانند تهران به دلیل رقم پایین دریافتی پرستاران، نیروها تمایلی به حضور در بیمارستان‌ها ندارند و برخی بیمارستان‌های شهرهای بزرگ با مشکل جدی کمبود پرستار مواجهند. با حقوق ۱۰ تا ۱۳ میلیون تومانی نباید از پرستاران انتظار داشت که در شهرهای بزرگ و کلان‌شهرها خدمت کنند.»

حدود یک ماه قبل، پرستاران شاغل در بیمارستان‌های دانشگاهی و دولتی گنبدکاووس خبر دادند که نه تنها برای جبران کمبود نیرو در بیمارستان‌های این شهر، اقدامی از سوی دانشگاه و نهادهای مسوول صورت نگرفته، بلکه حجم کار پرستاران شاغل هم افزایش یافته اما با این حال حداکثر پرداختی بیمارستان‌ها به ازای هر ساعت اضافه‌کار اجباری از ۱۶ هزار تومان تجاوز نمی‌کند.

آبان امسال، پرستاران پیش بیمارستانی اورژانس ۱۱۵ دانشگاه علوم پزشکی مشهد در اعتراض به اضافه‌کار اجباری و پرداخت‌های ناچیز به ازای حجم کار تحمیلی چند برابر، با اعلام انصراف دسته جمعی و خودداری از هر گونه همکاری در شیفت‌های اضافه‌کاری تا زمان تصویب بسته‌های خدمتی برای پرستاران و اصلاح پرداختی‌های اضافه‌کاری، خطاب به مسوولان وزارت بهداشت گفتند: «وزارت بهداشت به بهانه رایگان بودن خدمات اورژانس بیمارستانی از تعریف بسته خدمتی برای پرستاران پیش بیمارستانی سر باز می‌زند درحالی که می‌تواند بسته خدمتی تعریف کند و ارزش نسبی آن را از محل بودجه عمومی یا سرانه سلامت پرداخت نماید تا هم تعرفه‌گذاری برای پرستاران پیش‌بیمارستانی به شکل درست اجرا شود و هم خدمات پیش بیمارستانی کما فی‌السابق برای مردم رایگان باشد.»

تحمیل اضافه‌کار به جای جذب نیروی جدید درحالی است که وزیر بهداشت خرداد پارسال اعلام کرد که قرار است ۲۲ هزار پرستار جدید در مراکز درمانی کشور جذب و استخدام شوند و گفت: «امسال (۱۴۰۱)

۱۲ هزار تخت برای درمان بیماران اضافه می‌شود و بنابراین باید ۱۲ هزار پرستار به ازای این تعداد تخت استخدام کنیم، از سوی دیگر در سه سال گذشته

۳۰ هزار نفر از کادر سلامت بازنشسته شده‌اند و درصددیم ۱۰ هزار نفر دیگر نیز به کادر پرستاری اضافه کنیم و بنابراین در مجموع باید ۲۲ هزار پرستار جذب شوند. البته جذب نیروی پرستاری منوط به دریافت مجوز از سازمان اداری و استخدامی کشور است و ما هم فعالیت‌های خود را برای اخذ این مجوز آغاز کرده‌ایم.»

چند ماه بعد و بهمن پارسال، وزیر بهداشت خبر داد که پیگیری‌های وزارتخانه به نتیجه رسیده و مجوز استخدام ۲۰ هزار پرستار جدید در کشور اخذ شده اما در جذب نیرو، اولویت استخدام با پرستارانی است

که در زمان شیوع کرونا در بیمارستان‌های کشور خدمت کرده‌اند و این گروه از پرستاران، برای استخدام امتیاز ویژه می‌گیرند.

حالا از قول وزیر بهداشت بیش از یک سال گذشته اما آنچه پرستاران در عمل شاهدند، وخامت شرایط کار به دلیل تداوم کمبود نیروست آن هم درحالی که وزیر بهداشت دو ماه قبل که به مجلس رفته بود، در صحن علنی و در جواب تعدادی از نمایندگان معترض که خواستار پاسخگویی بابت جذب نشدن پرستاران فعال در دوره کرونا بودند، مدعی شد که «وظیفه ما جذب نیروهایی است که در زمان کرونا به مردم خدمت‌رسانی کردند. از جمله مشکلات اساسی ما تامین نیروی انسانی است، در آزمون‌هایی که در وزارت بهداشت برگزار شد، بسته به سابقه خدمت نیروهایی که در زمان کرونا فعالیت داشتند به آنها امتیاز دادیم و در آزمون اول حدود ۲۸ هزار و ۹۶۱ نفر استخدام شدند که ۲۲ هزار و ۹۷ نفر از این تعداد امتیاز آزمون کرونا را داشتند. در آزمون جدید هم ۵۰ هزار نفر از امتیاز حضور در دوران کرونا استفاده کردند و نتایج این آزمون به زودی اعلام خواهد شد. البته حدود ۲۶ هزار نفر هم اضافه خواهند شد، درواقع نزدیک به ۳۲ هزار پرستار طی این چند سال اضافه شده و حدود ۲۲ هزار نفر هم براساس قانون ایثارگران جذب شدند؛ البته نیاز ما به نیروی انسانی بیش از این تعداد است و از سازمان امور اداری و استخدامی تامین ۷۵ هزار نیرو را درخواست کردیم که از این تعداد، از ۲۵ هزار نفر آزمون گرفته شد که ۱۴ هزار نفر از آنها کارکنان حوزه پرستاری و اتاق عمل هستند. در دولت سیزدهم ۱۶ هزار تخت و دو هزار خانه بهداشت افتتاح شده و بر این اساس ما به نیروی انسانی بیشتری احتیاج داریم و برای تامین نیروی انسانی براساس بخشنامه تمدید طرح نیروی انسانی به ویژه برای آن عده که در دوره کرونا فعالیت داشتند، فرآیندی بین وزارت بهداشت، سازمان امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه برای تامین نیروی انسانی در جریان است.»

بهمن امسال هم معاون پرستاری وزارت بهداشت اعلام کرد که «از مجموع مجوزهای استخدامی از سال ۹۸ تاکنون ۴۸ درصد از مجوزها به گروه پرستاری اختصاص داده شده که با توجه به ظرفیت تخت‌های بیمارستانی نیاز به ترمیم دارد اما از ۲۵ هزار ظرفیت استخدامی جدید وزارت بهداشت، ۵۰ درصد آن مربوط به گروه‌های پرستاری است که فرآیندهای گزینش و مصاحبه‌های فنی آن در حال اتمام است و تلاش بر این است که این پرستاران تا قبل از پایان سال، در مراکز درمانی به کارگیری شوند.»

حالا سوال مهم پرستاران این است: نتیجه ۲ سال وعده درباره جذب و استخدام نیروی جدید و اصلاح پرداختی‌ها به ازای قانون تعرفه‌گذاری

خدمات پرستاري چيست و چرا اين وعده‌ها هيچ نمودي در بهبود شرايط
كار پرستاران ندارد؟

منب: □□□□□□ □□□□□□ 14 □□□□□□ 1402 □□□□□□